

انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی

صدبازر، سنتی - ایرانی ویژه مهد های کودک

تدوین و گردآوری:

لیلا ولی زاده

سرشناسه: ولی‌زاده، لیلا، ۱۳۵۸، گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور: صد بازی سنتی - ایرانی ویژه مهدهای کودک: ویژه گروه سنی ۳ تا ۵ سال / تدوین و گردآوری لیلا ولی‌زاده: [برای] سازمان بهزیستی کشور، معاونت امور اجتماعی، دفتر امور کودکان و نوجوانان.

مشخصات نشر: تهران: سازمان بهزیستی کشور، انتشارات، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۱۳۹ ص: مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۶۹-۸۱-۹

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: بازی‌های کودکان ایرانی

موضوع: Children's games, Iranian*

موضوع: آموزش پیش‌دبستانی -- راهنمای آموزشی

موضوع: Education, Preschool-- Study and teaching

شناخته‌شده افزوده: سازمان بهزیستی کشور، دفتر امور کودکان و نوجوانان

شناخته‌شده افزوده: سازمان بهزیستی کشور، واحد انتشارات

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ص ۳ و ۸/۷۸/۱۲۰۴

رده بندی دیسی: ۳۹۴/۱۰۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۰۳۵۱

انستات سازان بهزیستی

صدبازی سنتی - ایرانی ویژه مهدهای کودک

(ویژه گروه سنی ۳ تا ۵ سال)

تدوین و گردآوری: لیلا ولی‌زاده

ناشر: سازمان بهزیستی کشور

اجرا: اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل

طراح جلد: محمد تبریزی

تصویرگر و صفحه‌آرا: مائده عظیمی

چاپ اول: ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: اهدایی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۹	مقدمه
۱۰	تعریف بازی
۱۰	شاخص ها و اهداف انتخاب و بازنویسی بازی های سنتی - ایرانی ویژه مهدهای کودک
۲۳	۱- نام بازی: آبیاب بچرخ (بشین و پاشو)
۲۵	۲- نام بازی: آماج آماج
۲۶	۳- نام بازی: اتل مثل توله
۲۸	۴- نام بازی: ایست یخی
۲۹	۵- نام بازی: بپر بازی
۳۰	۶- نام بازی: توپ در هوا
۳۱	۷- نام بازی: اشتی تی تی تی
۳۳	۸- نام بازی: اگه گفتی چیه و کجاست (گ و پیا کن)
۳۵	۹- نام بازی: این دختره اینجا نشسته
۳۶	۱۰- نام بازی: بارون بشو، برف بشو
۳۷	۱۱- نام بازی: بارون
۳۸	۱۲- نام بازی: بادبادک پرانک
۳۹	۱۳- نام بازی: بالابلندی
۴۱	۱۴- نام بازی: بپر تو خونه
۴۲	۱۵- نام بازی: بجول بازی
۴۳	۱۶- نام بازی: بشین و پاشو (حمومک مورچه داره)
۴۵	۱۷- نام بازی: بنفشه، گل بنفشه
۴۶	۱۸- نام بازی: بیست سوالی (معما بازی)
۴۷	۱۹- نام بازی: پانتومیم (آئینه بازی)
۴۸	۲۰- نام بازی: پرش از هفت چوب
۴۹	۲۱- نام بازی: پشله پشو (ما نبودیم)
۵۰	۲۲- نام بازی: تاپ تاپ خمیر

- ۵۲ ۲۳- نام بازی: تنه درخت
- ۵۳ ۲۴- نام بازی: توپ و ساز
- ۵۴ ۲۵- نام بازی: توپ با تاجه
- ۵۵ ۲۶- نام بازی: توپ توی سبد
- ۵۶ ۲۷- نام بازی: توپ را بگیر
- ۵۷ ۲۸- نام بازی: توپ بازی
- ۵۸ ۲۹- نام بازی: توپ عابر
- ۵۹ ۳۰- نام بازی: هدف
- ۶۰ ۳۱- نام بازی: تپ بازی - گردو بازی - مهره بازی
- ۶۲ ۳۲- نام بازی: بوم بوم برگ خزون
- ۶۴ ۳۳- نام بازی: چشم بوم بوم
- ۶۵ ۳۴- نام بازی: چی را لمس کنیم
- ۶۶ ۳۵- نام بازی: چی مال چیه؟
- ۶۷ ۳۶- نام بازی: خاک بازی (خاکله موسن - ها و ها - چاچال)
- ۶۸ ۳۷- نام بازی: خاله بازی
- ۷۰ ۳۸- نام بازی: خاله بزغاله
- ۷۲ ۳۹- نام بازی: خرچنگ و ماهی
- ۷۳ ۴۰- نام بازی: خنده بازی (اوستا غلوم)
- ۷۴ ۴۱- نام بازی: دارتوپا
- ۷۵ ۴۲- نام بازی: دازبال
- ۷۶ ۴۳- نام بازی: دال پران
- ۷۷ ۴۴- نام بازی: دست رشته
- ۷۸ ۴۵- نام بازی: دستمال پشتی
- ۸۰ ۴۶- نام بازی: دستمال دستی
- ۸۱ ۴۷- نام بازی: راه رفتن با کیسه (گونی)
- ۸۲ ۴۸- نام بازی: زوبازی
- ۸۳ ۴۹- نام بازی: سطل آب و چوب (معروف به چوب خیشه)
- ۸۴ ۵۰- نام بازی: سنگ و سایه

- ۵۱- نام بازی: سلام سلام اوستا غلام ۸۵
- ۵۲- نام بازی: سنگ چله پا ۸۶
- ۵۳- نام بازی: سیب خوردن ۸۷
- ۵۴- نام بازی: شتر کجا، پیشتر یا ۸۸
- ۵۵- نام بازی: شل کن سفت کن ۹۰
- ۵۶- نام بازی: صدای آشنا ۹۱
- ۵۷- نام بازی: طناب بازی (شمع، گل، پروانه) ۹۲
- ۵۸- نام بازی: طناب کشی ۹۳
- ۵۹- نام بازی: عامو بادگار ۹۴
- ۶۰- نام بازی: عرس چو خدا می خواد ۹۵
- ۶۱- نام بازی: عروس بازی حیوانات اهلی و وحشی ۹۶
- ۶۲- نام بازی: عمو زنجیر اف ۹۸
- ۶۳- نام بازی: فرفره ۹۹
- ۶۴- نام بازی: قایم باشک ۱۰۱
- ۶۵- نام بازی: قدم به قدم ۱۰۳
- ۶۶- نام بازی: قطار بازی ۱۰۴
- ۶۷- نام بازی: قلعه یا نجات ۱۰۵
- ۶۸- نام بازی: کرگنه ۱۰۶
- ۶۹- نام بازی: کشاورزم، کشاورز ۱۰۷
- ۷۰- نام بازی: کلاغ پر- گنجشک پر ۱۰۸
- ۷۱- نام بازی: کلاه برک ۱۱۰
- ۷۲- نام بازی: گانیه ۱۱۱
- ۷۳- نام بازی: گرگم به هوا ۱۱۳
- ۷۴- نام بازی: گردش بطری ۱۱۴
- ۷۵- نام بازی: گرگ رنگی به چه رنگی ۱۱۵
- ۷۶- نام بازی: گرگم و گله می برم ۱۱۶
- ۷۷- نام بازی: گل گندم ۱۱۸
- ۷۸- نام بازی: گل و سنبل ۱۱۹

- ۷۹- نام بازی: گل یا پوچ ۱۳۰
- ۸۰- نام بازی: گوشه بازی ۱۳۱
- ۸۱- نام بازی: لی لی لی حوضک ۱۳۲
- ۸۲- نام بازی: لی لی (خانه بازی) ۱۳۳
- ۸۳- نام بازی: ناقلچی ۱۳۵
- ۸۴- نام بازی: سبد پر (نشانه گیری) ۱۳۶
- ۸۵- نام بازی: نقاشی چشم بسته ۱۳۷
- ۸۶- نام بازی: نقطه بازی - نقطه چین ۱۳۸
- ۸۷- نام بازی: چهار در ۱۳۹
- ۸۸- نام بازی: نمایش با سبک ۱۴۰
- ۸۹- نام بازی: نون یار - ماب ۱۴۱
- ۹۰- نام بازی: نی سواری (اسب سواری) ۱۴۲
- ۹۱- نام بازی: ماه و خورشید ۱۴۳
- ۹۲- نام بازی: موش و گربه ۱۴۴
- ۹۳- نام بازی: میوه های بهشتی ۱۴۵
- ۹۴- نام بازی: وسطی ۱۴۷
- ۹۵- نام بازی: هپ هپ ۱۴۸
- ۹۶- نام بازی: هوپ هوپک ۱۴۹
- ۹۷- نام بازی: هر کسی کار خودش بار خودش آتش به انبار خودش ۱۴۰
- ۹۸- نام بازی: هر کی شکلک در بیاره ۱۴۱
- ۹۹- نام بازی: هوپج هوپج ۱۴۲
- ۱۰۰- نام بازی: یک مرغ دارم چند تا تخم می کنه؟ ۱۴۳

مقدمه

بازیهای بومی و ملی کشورمان ریشه‌ای از حیات فرهنگی جوامع به شمار می‌رود و تنوع و تعدد آنها حاکی از فرهنگ غنی و عمیق آن کشور است. در همین راستا یکی از سیاست‌های اصلی سازمان بهزیستی کشور به عنوان متولی مسئولیت کودک، پرداختن به ظرفیت‌های ملی کشور عزیزمان می‌باشد که در جهت بهره‌مندی از گنجینه فرهنگی، به منظور آشنایی هر چه بیشتر فرزندان ایران زمین با شیوه زندگی اجداد و نیاکانمان است. لذا معرفی بازی‌های سنتی و بومی به کودکان، ضمن ایجاد سلامت جسمی و روحی در ایشان موجب خلق «اثرنسبت به گذشتگان و ارزش‌های فرهنگی و ملی خواهد شد. از طرفی انسان از نظر فیزیولوژیک نیاز مبرم به حرکت و جنبش دارد؛ این ضرورت و نیاز را می‌توان از طریق بازی‌های متنوع برای کودکان، تداپ‌تر نموده و مشارکت آنان را در این رابطه افزایش داد. در کنار فواید مهم بازی از نظر جسمی، حرکتی، افزایش مهارت در حل مساله، خلاقیت، افزایش دقت و تمرکز، رشد همه‌جانبه (کلامی، اجتماعی، جسمی، عاطفی و...) هماهنگی حواس و اعضای مختلف بدن و... از دیگر نتایج ارزشمند بازی می‌باشد. لذا مفید بودن بازی از بدیهیات بوده و بازی، یکی از زمان‌های به دست آوردن دانش و تجربه از طریق غیر مستقیم بخصوص برای کودکان است.

به همین منظور دفتر امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی کشور با تدوین این کتابچه و ارائه آن به مهدهای کودک، انتظار دارد؛ مربیان و مسئولین مهدهای کودک با اجرای

بازی‌های ملی و سنتی ارائه شده در کنار سایر فعالیت‌ها و برنامه‌ها، نسبت به تربیت و پرورش همه جانبه کودکان پیردازند. لازم به ذکر است؛ پیش فرض سازمان بهزیستی در تدوین کتابچه حاضر با در نظر گرفتن کاربرد و عدم پرداختن به نظریه‌ها و رویکردهای صاحب نظران این است که مبداهای کودک در دوره‌های آموزشی مصوب شرکت نموده و دانش لازم و روزآمد در خصوص بازی انتخاب نموده اند. لذا در این کتابچه صرفاً معرفی بازی‌ها و شاخص‌های انتخاب آن ارائه شده است. در پایان از جناب آقایان دکتر محمد نقریه، دکتر منتظر شبر و سعید بابایی مدیران وقت سرزمین دکن و نوجوانان بهزیستی کشور و جناب آقای دکتر احمد خاکی معاون دفتر امور کودکان و نوجوانان و سرکارخانم آرزو ذکایی فر مدیر کل وقت امور مهدهای کودک که جهت تدوین این کتاب، سیاست‌گذاری و راهبردهای مدیرانه‌ای برای رشد و تکامل یکپارچه کودکان داشته اند؛ و تمامی کاشانیان و مدیران و مربیان مهدهای کودک که در جمع‌آوری مطالب و نگارش این کتاب همکاری و دقت داشته‌اند؛ تشکر و قدردانی می‌شود.

دفتر امور کودکان و نوجوانان

سازمان بهزیستی کشور